

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve Birleşmiş Millet Çocuklara Yardım Fonu'nun (UNICEF) araştırmalarına göre dünya genelinde toplamda 160 milyon çocuk işçi bulunmaktadır. 2016 yılında bu yana çocuk işçi sayısı 6,5 milyon artarak 79 milyona ulaşmıştır. 5-11 yaş arasında çalışan çocukların sayısı toplam çocuk işçilerin sayısının yarısından fazlasını oluşturmaktadır. Türkiye'de çalışan çocukların yaklaşık yüzde 80'i 15-17 yaş arasındaki çocuklardır. Bu yaş diliminde çalıştırılan çocukların sayısı her geçen gün artmakta, bununla orantılı biçimde okullaşma oranları giderek düşmektedir. Araştırmalara göre, dünya genelinde çocuk işçilerin yüzde 35,9'u hane halkının ekonomik faaliyetlerine destek olmak için, yüzde 34,4'ü ise hane halkı gelirin katkıda bulunmak için çalışmaktadır.

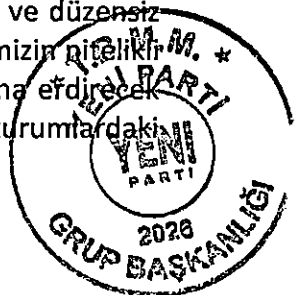
ILO'ya göre çocuk işçiliği, çocukları çocukluklarını yaşamaktan alıkoyan, potansiyellerini ve saygınlıklarını eksiltken, fiziksel ve zihinsel gelişimlerine zarar verici işlerde istihdam edilmesi olarak ifade edilmektedir. Çocuklar toplumsal olarak en savunmasız ve kırılgan gruplardır. Bilimsel metotları haiz bir eğitim anlayışına sahip olmayan sistemler, çocukların bu savunmasız hallerinin rahatlıkla istismara tahvil edilebileceği durumların ortaya çıkmasına neden olabilmektedirler.

Gelişmekte olan ülkelerin sahip olduğu iktisadi güvensizlik nedeniyle çocuklar var olan yapısal eşitsizlikler karşısında en öncelikli olarak korunması gereken gruplar olmalıdırlar. Ülkemizin iktisadi politikaları ucuz emek sermayesini genişletecek biçimde şekillenen yeni bir merkezi kalkınma modeline doğru yönelmektedir. Yıllar içerisinde okullaşma oranlarında yaşanan düşüşlerin ve buna mukabil çocuk işçi sayısında yaşanan artışın bu açıdan değerlendirilmesi doğru olacaktır.

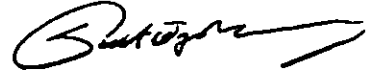
Fikir Sanat Atölyesi Derneği (FİSA) tarafından Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde iş kazaları üzerine hazırladığı rapora göre, 2013-2019 yılları arasında meslek liselerinde 11 bin 196 iş kazası gerçekleşmiştir. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin araştırmasına göre ise 2013-2026 yılları arasında en az 862 çocuk iş cinayetlerinde hayatını kaybetmiştir. İktisadi politikalar ve mevcut hükümetin siyasi ajandası nedeniyle iş yerlerinin fiziksel koşulları her geçen gün kötüleşmektedir. Adeta bir norm haline gelen denetimsizlik dolayısıyla sağlıklı ve güvenli çalışma ortamı her gün daha fazla önemsiz hale getirilmektedir.

Ülke genelinde toplamda 1 milyon 772 bin mesleki eğitim alan öğrenci bulunmaktadır. Mesleki Eğitim Merkezlerinde (MESEM) kayıtlı 524 bin 156 öğrenci bulunmaktadır. 2023 Eylül'den bu yana MESEM kapsamında çalışırken hayatını kaybeden 23 çocuğumuz bulunmaktadır. MESEM'de öğrenciler, haftada bir gün okula gitmekte geri kalan günlerde ise çalışmaktadırlar. İş yerlerinin koşulları düşünüldüğünde, yoğun çalışma düzeni içerisinde bulunan bu öğrencilerin çalışma koşullarının iyileştirilmesi, devlet denetimlerinin kapsamlı bir şekilde gerçekleştirilmesi oldukça önem arz etmektedir.

Mesleki eğitim verilen kurumlarda yaşanan son hadiseler bu kurumlarda eğitim alan öğrenciler açısından önemli zafiyetler olduğunu ortaya koymuştur. Çocuk işçiliğinin ve çalışan çocukların iş yerlerinde yaşadıkları sorunların nedenleri yoksulluk, çocuğun çalışması durumuna yaklaşım açısından kültürel farklılıklar, ulusal eğitim sistemindeki yapısal eşitsizlikler, hızlı ve düzensiz nüfus artışı olabilmektedir. Ucuz emek sermayesinin genişlemesi hedefi ve ülkemizin nitelikli beşeri sermaye kaybının giderek artması dikkate alındığında, çocuk işçiliğini sona erdirecek politikaları sistematik biçimde ortaya koymak amacıyla mesleki eğitim veren kurumlardaki fiziki koşulların tafsilatlı bir şekilde araştırılması gerekmektedir.

Bu nedenle mesleki eğitim veren kurumlarda yaşanan iş cinayetlerindeki ihmallerin nedenlerinin ortaya çıkarılması amacıyla Anayasanın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.

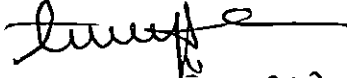
Suat Özçağdaş

İstanbul Milletvekili

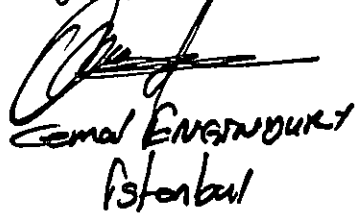
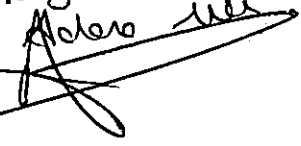
Beyit Tokun

Ordu mu.

A. Tuncay ÖZKAN
İzmir mu.

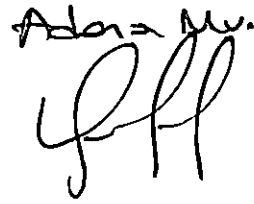
Ayhan KARUT

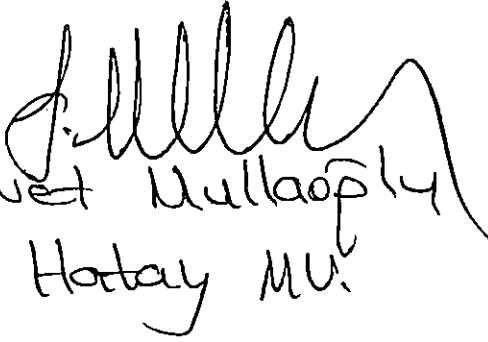

U. Uzun

M. Salih Uzun
İzmir mu

Orhan Smer

Adana mu.

Servet Mullaoglu
Hortay mu.

103 sayılı meclis Aras,

Adi-Soyadi	İli	İmza
Şef ARPAÇI	Denizli	SA.
HAZAR KARASI.	Sivrihisar MU	HAZAR
Nail GİLER	Kocaeli	Nail Giler.
Hasan ÖZTÜRK	Borsam	Hasan
Hasan Özpür Yildeli	Kocaeli MU	Hasan
A. Sibel Yarıksaeroğlu	İst. MU	A. Sibel
Öğür Erdem İNCESE	Antalya MU	Öğür Erdem
Serhan Tanrı	Diğer MU	Serhan
Utku Gökör	Eskişehir	Utku
Kayhan PAZ	Bursa	Kayhan
Gizem ÖZCAN	Muş	Gizem
MURAT BAKAN	İzmir	MURAT
Hikmet Yalın HALICI	İsparta	Hikmet
Gökçe Gökçe	İzmir MU	Gökçe

